



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 13. novembra 2014 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Aproximácia právnych predpisov v oblasti politiky hygieny — Nariadenie (ES) č. 2073/2005 — Príloha I — Mikrobiologické kritériá uplatniteľné na potraviny — Salmonela v čerstvom hydinovom mäse — Nedodržanie mikrobiologických kritérií konštatované v štádiu distribúcie — Vnútroštátna právna úprava ukladajúca sankcie prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku, ktorý vykonáva činnosti len v štádiu maloobchodného predaja — Súlad s právom Únie — Účinný, odrádzajúci a primeraný charakter sankcií“

Vo veci C-443/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Unabhängiger Verwaltungssenat in Tirol (Rakúsko) z 1. augusta 2013 a doručený Súdnemu dvoru 7. augusta 2013, ktorý súvisí s konaním:

Ute Reindl, zástupkyňa trestne zodpovedná za MPREIS Warenvertriebs GmbH,

proti

Bezirkshauptmannschaft Innsbruck,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory L. Bay Larsen (spravodajca), sudcovia J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal a K. Jürimäe,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. júna 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- U. Reindl, v zastúpení: M. Waldmüller a M. Baldauf, Rechtsanwälte,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vitáková, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a C. Candat, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: D. Bianchi a G. von Rintelen, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Komisie (ES) č. 2073/2005 z 15. novembra 2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny (Ú. v. EÚ L 388, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1086/2011 z 27. októbra 2011 (Ú. v. EÚ L 281, s. 7, ďalej len „nariadenie č. 2073/2005“), v spojení s prílohou I kapitolou 1 riadkom 1.28 uvedeného nariadenia.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Reindlovou a Bezirkshauptmannschaft Innsbruck (Okresný správny orgán v Innsbrucku) vo veci pokuty, ktorá bola uložená pani Reindlovej z dôvodu nedodržania maximálnych hodnôt baktérie *Salmonella Thyphimurium* stanovených v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 178/2002

- 3 Článok 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 463), s názvom „Cieľ a rozsah“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Toto nariadenie poskytuje základ na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov vo vzťahu k potravinám, pričom berie do úvahy najmä rozmanitosť v zásobovaní potravinami vrátane tradičných výrobkov a zároveň zabezpečuje účinné fungovanie vnútorného trhu. Stanovuje spoločné zásady a zodpovednosti, prostriedky na zabezpečenie silnej vedeckej základne, účinných organizačných programov a postupov na podporu rozhodovania v záležitostiach bezpečnosti potravín a krmív.

...“

- 4 Článok 3 uvedeného nariadenia s názvom „Iné definície“ upravuje:

„Na účely tohto nariadenia:

...

3. „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku“ znamená fyzické alebo právnické osoby zodpovedné za zabezpečenie toho, aby sa v potravinárskom podniku pod ich kontrolou plnili požiadavky potravinového práva;

...

8. „umiestnenie na trhu“ znamená skladovanie, uchovávanie potravín alebo krmív na účely predaja, vrátane ponúkania na predaj alebo akúkoľvek inú formu prevodu, či už bezplatnú alebo nie a predaj, distribúciu a iné formy prevodu samy o sebe;

...“

5 Článok 14 nariadenia č. 178/2002 s názvom „Požiadavky na bezpečnosť potravín“ stanovuje:

„1. Potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné.

2. Za nebezpečné sa budú považovať potraviny, ak sú:

a) zdraviu škodlivé;

b) nevhodné na ľudskú spotrebu.

...

5. Pri určovaní toho, či je nejaká potravinová nevhodná pre ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravinová neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodov kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazením alebo rozkladom.

...“

6 Článok 17 tohto nariadenia nazvaný „Zodpovednosti“ upravuje:

„1. Prevádzkovatelia potravinárskych a krmivárskych podnikov vo všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie v podnikoch, ktoré riadia, zabezpečia, aby potraviny alebo krmivá spĺňali požiadavky potravinového práva, ktoré sa týkajú ich činností a budú overovať, či sa také požiadavky plnia.

2. ...

Členské štáty tiež ustanovia pravidlá o opatreniach a pokutách uplatniteľných na porušenia potravinového práva a práva týkajúceho sa krmív. Opatrenia a pokuty musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.“

Nariadenie č. 2160/2003

7 Článok 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín (Ú. v. EÚ L 325, s. 1; Mim. vyd. 03/041, s. 328), zmeneného a doplneného nariadením č. 1086/2011 (ďalej len „nariadenie č. 2160/2003“), s názvom „Predmet a rozsah“ uvádza:

„1. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa prijali správne a účinné opatrenia s cieľom zistiť a kontrolovať salmonelu a ostatných pôvodcov zoonóz v príslušných štádiách výroby, spracovania a distribúcie, a to najmä na úrovni prvovýroby vrátane krmív, aby sa znížila ich prevalencia a riziko, ktoré predstavujú pre verejné zdravie.

2. Toto nariadenie pokrýva:

- a) prijatie cieľov na zníženie prevalencie špecifikovaných zoonóz v populácií zvierat:
 - i) na úrovni prvovýroby,
 - ii) kde je to vhodné pre danú zoonózu alebo pôvodcu zoonóz, v ostatných štádiách potravinového reťazca vrátane potravín a krmív,

...“

- 8 V súlade s článkom 5 nariadenia č. 2160/2003 národné programy kontrol zrealizujú požiadavky a minimálne pravidlá odberu vzoriek určených v prílohe II tohto nariadenia. Uvedená príloha s názvom „Kontrola zoonóz a pôvodcov zoonóz vymenovaných v prílohe I“ obsahuje časť E týkajúcu sa špecifických požiadaviek týkajúcich sa čerstvého mäsa, ktorá vo svojom bode 1 stanovuje:

„Od 1. decembra 2011 musí čerstvé hydinové mäso z populácií zvierat uvedených v prílohe I spĺňať príslušné mikrobiologické kritérium stanovené v riadku 1.28 kapitoly 1 prílohy I k nariadeniu Komisie (ES) č. 2073/2005.“

- 9 V prílohe I nariadenia č. 2160/2003 sú uvedené viaceré druhy hydiny, medzi nimi aj morky.

Nariadenie č. 2073/2005

- 10 Odôvodnenia 1 až 3 tohto nariadenia znejú takto:

„(1) Vysoká úroveň ochrany verejného zdravia je jedným z hlavných cieľov potravinového práva, tak ako sa stanovuje v nariadení [č. 178/2002]. Mikrobiologické ohrozenia v potravinách sú hlavným zdrojom ochorení z potravín u ľudí.

(2) Potraviny by nemali obsahovať mikroorganizmy ani ich toxíny či metabolity v množstvách, ktoré predstavujú neprijateľné riziko pre ľudské zdravie.

(3) V nariadení (ES) č. 178/2002 sa ustanovujú všeobecné požiadavky pre bezpečnosť potravín, podľa ktorých sa potravina nesmie uviesť na trh, ak nie je bezpečná. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú povinní stiahnuť nebezpečné potraviny z trhu. S cieľom prispieť k ochrane verejného zdravia a predísť odlišným výkladom je vhodné ustanoviť harmonizované kritériá bezpečnosti pre prijateľnosť potravín, najmä pokiaľ ide o prítomnosť určitých patogénnych mikroorganizmov.“

- 11 Článok 1 tohto nariadenia nazvaný „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ stanovuje:

„V tomto nariadení sa stanovujú mikrobiologické kritériá pre niektoré mikroorganizmy a vykonávacie predpisy, ktoré musia dodržiavať prevádzkovatelia potravinárskych podnikov pri vykonávaní všeobecných a špecifických hygienických opatrení podľa článku 4 nariadenia (ES) č. 853/2004...“

- 12 Článok 2 uvedeného nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ uvádza:

„a) „mikroorganizmy“ sú baktérie, vírusy, kvasinky, plesne, riasy, cudzopasné prvoky, mikroskopické cudzopasné červy a ich toxíny a metabolity;

- b) „mikrobiologické kritérium“ je kritérium vymedzujúce prijateľnosť produktu, dávky potravín alebo procesu na základe neprítomnosti, prítomnosti alebo počtu mikroorganizmov a/alebo na základe množstva ich toxínov/metabolitov v jednotke (jednotkách) hmotnosti, objemu, plochy alebo dávky;
- c) „kritérium bezpečnosti potravín“ je kritérium vymedzujúce prijateľnosť produktu alebo dávky potravín, ktoré sa vzťahuje na produkty uvádzané na trh;
- d) „kritérium hygieny procesu“ je kritérium preukazujúce prijateľné fungovanie výrobného procesu. Toto kritérium sa nevzťahuje na produkty uvádzané na trh. Stanovuje sa ním indikatívna hodnota kontaminácie, pri prekročení ktorej sa vyžadujú nápravné opatrenia, aby sa zachovala hygiena procesu v súlade s potravinovým právom;

...

- f) „uchovateľnosť“ je obdobie zodpovedajúce lehote predchádzajúcej „spotrebujete do“ (dátum spotreby) alebo dátumu minimálnej trvanlivosti, ako sú vymedzené podľa článkov 9 alebo 10 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2000/13/ES [z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín (Ú. v. ES L 109, s. 29; Mim. vyd. 15/005, s. 75)];

...“

13 Článok 3 nariadenia č. 2073/2005 s názvom „Všeobecné požiadavky“ stanovuje:

„1. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov musia zabezpečiť, aby potraviny spĺňali príslušné mikrobiologické kritériá ustanovené v prílohe I. Na tieto účely musia prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v rámci svojich postupov založených na zásadách HACCP [hazard analysis and critical control point] spolu so zavedením správnej hygienickej praxe prijímať na všetkých stupňoch produkcie, spracovania a distribúcie potravín vrátane maloobchodu opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa:

- a) vykonávalo dodávanie, zaobchádzanie so surovinami a potravinami a spracovanie surovín a potravín, ktoré je pod ich kontrolou, takým spôsobom, aby boli splnené kritériá hygieny procesu;
- b) mohli pri odôvodnene predvídateľných podmienkach distribúcie, skladovania a použitia dodržiavať kritériá bezpečnosti potravín uplatniteľné počas celej uchovateľnosti produktov.

2. Podľa potreby prevádzkovatelia potravinárskych podnikov zodpovední za výrobu produktu vykonávajú štúdie podľa prílohy II s cieľom prešetriť dodržiavanie príslušných kritérií počas celej uchovateľnosti produktu...

...“

- 14 Príloha I nariadenia č. 2073/2005 obsahuje kapitolu I s názvom „Kritériá bezpečnosti potravín“, ktoré vo svojom riadku 1.28 upravuje:

„1.28 Čerstvé hydinné mäso (20)	Salmonella typhimur- ium (21) Salmonella enteritidis	5	0	neprítom- nosť v 25 g	EN/ISO 6579 (na získanie prítomnosti) White-Kauf- mann-Le Minorova schéma (na sérotypizá- ciu)	produkty uvedené na trh počas ich doby skladova- teľnosti
--	--	---	---	--------------------------	---	--

(20) Toto kritérium sa uplatňuje na čerstvé mäso z plemenných kŕdľov *Gallus gallus*, nosníc, brojlerov a plemenných a výkrmových kŕdľov moriek.

(21) Pokiaľ ide o monofázový kmeň *Salmonella typhimurium*, zahŕňa sa iba 1,4,[5],12:i:-.“

Rakúske právo

- 15 § 5 ods. 1 a 5 spolkového zákona o bezpečnostných požiadavkách a ďalších požiadavkách na potraviny, predmety dennej spotreby a kozmetické prostriedky na ochranu spotrebiteľov (Bundesgesetz über Sicherheitsanforderungen und weitere Anforderungen an Lebensmittel, Gebrauchsgegenstände und kosmetische Mittel zum Schutz der Verbraucherinnen und Verbraucher) (BGBl. I, 13/2006 v znení BGBl. I, 80/2013, ďalej len „LMSVG“) stanovuje:

„1. Je zakázané uvádzať do obehu potraviny

- (1) ktoré podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 178/2002 nie sú bezpečné, to znamená, sú zdraviu škodlivé alebo nie sú vhodné na ľudskú spotrebu,

...

5. Potraviny sú

- (1) zdraviu škodlivé, keď sú spôsobilé na to, aby ohrozili zdravie alebo aby ho poškodili;
(2) nevhodné na ľudskú spotrebu, keď nie je zaručené použitie v súlade s účelom;

...“

- 16 § 90 ods. 1 LMSVG uvádza:

„Každý, kto uvedie do obehu potraviny

1. ktoré sú nevhodné na ľudskú spotrebu...

dopustí sa... správneho priestupku a okresný správny orgán [Bezirksverwaltungsbehörde] ho potrestá peňažným trestom až do výšky 20 000 eur, v prípade opakovania až do výšky 40 000 eur a v prípade nemožnosti splnenia náhradným trestom odňatia slobody v dĺžke až šesť týždňov.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 Pani Reindl je vedúca pobočky spoločnosti MPREIS Warenvertriebs GmbH (ďalej len „MPREIS“) podnikajúcej v rámci maloobchodu s potravinami. Na základe tejto skutočnosti je trestnoprávne zodpovedná za to, že sa v uvedenej pobočke budú dodržiavať všetky pravidlá uplatniteľné v potravinárskom odvetví.
- 18 Dňa 29. marca 2012 odobral orgán kontroly bezpečnosti potravín v rámci podnikovej kontroly uskutočnenej v uvedenej prevádzke vzorku z vákuovo zabalených čerstvých morčacích prs, ktoré vyrobila a zabalila tretia spoločnosť. Pokiaľ ide o túto vzorku, MPREIS vystupuje len ako prevádzkovateľ v rámci distribúcie.
- 19 Rakúska agentúra pre bezpečnosť potravín v Innsbrucku vykonala okrem iného aj mikrobiologickú analýzu uvedenej vzorky. V rámci svojho posudku dospela táto agentúra k záveru, že vzorka bola kontaminovaná baktériou *Salmonella typhimurium*, a preto nebola ani „vhodná na ľudskú spotrebu“ v zmysle § 5 ods. 5 bodu 2 LMSVG a nebola ani bezpečná v zmysle článku 14 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 178/2002. Kritérium bezpečnosti potravín, ktoré uvádza táto agentúra vo svojom posudku, je kritérium uvedené v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005.
- 20 Na základe tejto analýzy Bezirkshauptmannschaft Innsbruck začal trestné konanie voči pani Reindlovej z dôvodu nedodržania § 5 ods. 5 bodu 2 LMSVG. Ako zásadný znak skutkovej podstaty prípadného pochybenia na strane žalovanej sa uplatnilo nerešpektovanie prahovej hodnoty pre baktériu *Salmonella typhimurium*, ktoré vyplýva z prílohy 1 kapitoly 1 riadku 1.28 nariadenia (ES) č. 2073/2005. Bezirkshauptmannschaft Innsbruck preukázal jej pochybenie ako vedúcej, keď nedodrжала maximálne hodnoty baktérie *Salmonella Typhimurium*, ktoré vyplývajú z prílohy I kapitoly 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005, a uložil jej pokutu v súlade s § 90 ods. 1 bodom 1 LMSVG.
- 21 Unabhängiger Verwaltungssenat in Tirol (Nezávislý správny senát v Tirolsku), ktorý rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu Bezirkshauptmannschaft Innsbruck podanom pani Reindlovou, si pokiaľ ide o režim nariadenia č. 2073/2005 kladie otázky o rozsahu zodpovednosti prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, ktorí vykonávajú činnosti len v štádiu distribúcie.
- 22 Za týchto podmienok Unabhängiger Verwaltungssenat in Tirol rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
 - „1. Má sa článok 1 nariadenia... č. 2073/2005... chápať v tom zmysle, že čerstvé hydinové mäso musí mikrobiologické kritérium, ktoré je uvedené v [prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005] spĺňať na všetkých stupňoch distribúcie?
 2. Vzťahuje sa na všetkých prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, ktorí pôsobia v rámci distribúcie potravín, v plnom rozsahu režim nariadenia (ES) č. 2073/2005?
 3. Majú mikrobiologické kritérium, ktoré je uvedené v [prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005], rešpektovať vo všetkých fázach distribúcie aj prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, ktorí nie sú zapojení do výroby (pôsobia výlučne vo fáze distribúcie)?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 23 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má príloha II časť E bod 1 nariadenia č. 2160/2003 vykladať v tom zmysle, že čerstvé hydínové mäso pochádzajúce z populácie zvierat vymenovaných v prílohe I tohto nariadenia musí spĺňať mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole I riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005 na všetkých stupňoch distribúcie, vrátane maloobchodného predaja.
- 24 Je potrebné pripomenúť, že podľa prílohy II časti E bodu 1 nariadenia č. 2160/2003 musí čerstvé hydínové mäso pochádzajúce z populácie zvierat vymenovaných v prílohe I tohto nariadenia spĺňať od 1. decembra 2011 platné mikrobiologické kritérium definované v prílohe I kapitole I riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005.
- 25 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že príloha I kapitola 1 riadok 1.28 nariadenia č. 2073/2005 vyslovene upravuje, že toto kritérium sa uplatňuje na „produkty uvedené na trh počas ich doby skladovateľnosti“.
- 26 Pojmy „uvedenie na trh“ a „doba skladovateľnosti“ sú definované jednotlivo v nariadeniach č. 178/2002 a č. 2073/2005. Článok 3 bod 8 nariadenia č. 178/2002 tak definuje pojem „uvedenie na trh“ ako skladovanie, uchovávanie potravín alebo krmív na účely predaja, vrátane ponúkania na predaj alebo akúkoľvek inú formu prevodu, či už bezplatnú alebo nie, a predaj, distribúciu alebo iné formy prevodu samy osebe. Článok 2 písm. f) nariadenia č. 2073/2005 definuje pojem „doba skladovateľnosti“ ako obdobie zodpovedajúce lehote predchádzajúcej „spotrebujete do“ (dátum spotreby) alebo dátumu minimálnej trvanlivosti, ako sú vymedzené podľa článkov 9 a 10 smernice 2000/13.
- 27 Zo znenia týchto definícií vyplýva, že pojem „produkty uvedené na trh počas ich doby skladovateľnosti“ sa týka potravín, ako predmetný produkt z čerstvého hydínového mäsa, ktoré sú držané na účel predaja, ponúkania na predaj a akejkoľvek inej formy prevodu počas obdobia zodpovedajúceho lehote predchádzajúcej dátumu spotreby alebo dátumu minimálnej trvanlivosti.
- 28 Navyše, ak by sa nevyžadovalo, aby čerstvé hydínové mäso, akým je mäso vo veci samej, dodržiavalo mikrobiologické kritérium definované v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005 na všetkých stupňoch distribúcie, vrátane maloobchodného predaja, nebolo by možné dosiahnuť jeden zo základných cieľov potravinárskeho práva, t. j. vysokú úroveň ochrany verejného zdravia, na ktorý sa odvoláva odôvodnenie 1 nariadenia č. 2073/2005, keďže potraviny obsahujúce mikroorganizmy v množstvách, ktoré predstavujú neprijateľné riziko pre ľudské zdravie, by boli uvedené na trhu.
- 29 V dôsledku toho tak z pojmov prílohy I kapitoly 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005, ako aj z cieľa sledovaného potravinárskym právom vyplýva, že mikrobiologické kritérium sa uplatňuje na produkty z čerstvého hydínového mäsa, akým je aj produkt vo veci samej, na všetkých stupňoch distribúcie.
- 30 Preto je potrebné na prvú otázku odpovedať, že príloha II časť E bod 1 nariadenia č. 2160/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že čerstvé hydínové mäso pochádzajúce z populácie zvierat vymenovaných v prílohe I tohto nariadenia musí spĺňať mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole I riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005 na všetkých stupňoch distribúcie, vrátane maloobchodného predaja.

O druhej a tretej otázke

- 31 Svojou druhou a treťou otázkou, ktoré je potrebné skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má právo Únie, najmä nariadenia č. 178/2002 a č. 2073/2005 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je tá vo veci samej, ktorá trestá prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý vykonáva činnosti výlučne v štádiu distribúcie, pri uvedení na trh potraviny, ktorá nespĺňa mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005.
- 32 Je potrebné uviesť, že článok 3 ods. 1 nariadenia č. 2073/2005 spresňuje, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov zabezpečia, aby potraviny spĺňali mikrobiologické kritériá ustanovené v prílohe I tohto nariadenia vo všetkých štádiách distribúcie, vrátane maloobchodného predaja.
- 33 Hoci však nariadenie č. 2073/2005 stanovuje mikrobiologické kritériá, ktoré musia dodržiavať potraviny vo všetkých štádiách potravinového reťazca, neobsahuje ustanovenia týkajúce sa zodpovednosti prevádzkovateľov potravinárskych podnikov.
- 34 V tejto súvislosti je potrebné sa odvolať na nariadenie č. 178/2002. Článok 17 ods. 1 tohto nariadenia upravuje, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov vo všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie v podnikoch, ktoré riadia, zabezpečia, aby potraviny spĺňali požiadavky právnej úpravy týkajúcej sa potravín, ktoré sa uplatnia na ich činnosti.
- 35 Pokiaľ ide o článok 17 ods. 2 nariadenia č. 178/2002, tento upravuje, že členské štáty ustanovia pravidlá uplatniteľné na porušenia právnej úpravy týkajúcej sa potravín a že pokuty musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.
- 36 Z toho vyplýva, že právo Únie, najmä nariadenia č. 178/2002 a č. 2073/2005, sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je tá vo veci samej, ktorá trestá prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý vykonáva činnosti výlučne v štádiu distribúcie, pri uvedení na trh potraviny, ktorá nespĺňa mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005.
- 37 Členské štáty sú však pri stanovení noriem týkajúcich sa sankcií v prípade nedodržania uvedených mikrobiologických pravidiel povinné rešpektovať podmienky a limity zavedené právom Únie, akým je aj limit upravený v danom prípade v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 178/2002, ktorý požaduje, aby sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce.
- 38 Podľa ustálenej judikatúry, zachovávajúc si právo výberu sankcií, členské štáty musia zabezpečiť to, aby porušenia práva Únie boli potrestané za hmotnoprávných a procesných podmienok, obdobných tým podmienkam, ktoré sú uplatniteľné na porušenia vnútroštátneho práva podobného charakteru a závažnosti a ktoré dávajú sankcii účinný, primeraný a odrádzajúci charakter (pozri v tomto zmysle rozsudky Lidl Italia, C-315/05, EU:C:2006:736, bod 58, ako aj Berlusconi a i., C-387/02, C-391/02 a C-403/02, EU:C:2005:270, bod 65 a citovanú judikatúru).
- 39 V tomto prípade donucovacie opatrenia, ktoré umožňuje dotknutá vnútroštátna právna úprava vo veci samej, nemôžu ísť nad rámec toho, čo je primerané a potrebné na uskutočnenie legitímnych cieľov sledovaných touto právnou úpravou, pričom ak existuje možnosť rozhodnúť sa medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné sa prikloniť k najmenej obmedzujúcemu a spôsobené nevýhody nesmú byť neprimerané sledovaným cieľom (pozri rozsudok Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, bod 24 a citovanú judikatúru).

- 40 Na účely posúdenia, či je sankcia v súlade so zásadou proporcionality, vnútroštátny súd musí zohľadniť najmä povahu a závažnosť porušenia, ktorému sa táto sankcia snaží zabrániť, ako aj spôsoby určenia výšky tejto sankcie (pozri rozsudok Equoland, C-272/13, EU:C:2014:2091, bod 35).
- 41 Právna úprava, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá upravuje pokutu v prípade umiestnenia na trhu potravín nevhodných pre ľudskú spotrebu, však môže prispievať k dosiahnutiu základného cieľa potravinárskeho práva, t. j. vysokej úrovne ochrany verejného zdravia, ktorý je pripomenutý v bode 28 tohto rozsudku.
- 42 Ak by sa predpokladalo, že systém sankcií vo veci samej je systémom objektívnej zodpovednosti, je potrebné pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora nie je takýto systém ako taký vzhľadom na sledovaný cieľ neprimeraný, pokiaľ tento systém môže podnietiť dotknuté osoby k dodržiavaniu ustanovení určitého nariadenia a pokiaľ sledované ciele predstavujú všeobecný záujem, na základe ktorého možno odôvodniť zavedenie tohto systému (pozri rozsudok Urbán, EU:C:2012:64, bod 48 a citovanú judikatúru).
- 43 Vzhľadom na tieto skutočnosti prináleží vnútroštátnemu súdu posúdiť, či predmetné sankcie vo veci samej spĺňajú zásadu primeranosti uvedenú v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 178/2002.
- 44 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné na druhú a tretiu otázku odpovedať, že právo Únie, najmä nariadenia č. 178/2002 a č. 2073/2005, sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je tá vo veci samej, ktorá trestá prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý vykonáva činnosti výlučne v štádiu distribúcie, pri uvedení na trh potraviny, ktorá nespĺňa mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005. Vnútroštátnemu súdu prináleží posúdiť, či predmetné sankcie vo veci samej spĺňajú zásadu proporcionality uvedenú v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 178/2002.

O trovách

- 45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Príloha II časť E bod 1 nariadenia (ES) č. 2160/2003 Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 1086/2011 z 27. októbra 2011, sa má vykladať v tom zmysle, že čerstvé hydinové mäso pochádzajúce z populácie zvierat vymenovaných v prílohe I tohto nariadenia musí spĺňať mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole I riadku 1.28 nariadenia Komisie (ES) č. 2073/2005 z 15. novembra 2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny, zmeneného a doplneného nariadením č. 1086/2011, na všetkých stupňoch distribúcie, vrátane maloobchodného predaja.**
2. **Právo Únie, najmä nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, a nariadenie č. 2073/2005, zmenené a doplnené nariadením č. 1086/2011, sa má vykladať v tom zmysle, že v zásade nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je tá vo veci samej, ktorá trestá prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorý vykonáva činnosti**

výlučne v štádiu distribúcie, pri uvedení na trh potraviny, ktorá nespĺňa mikrobiologické kritérium uvedené v prílohe I kapitole 1 riadku 1.28 nariadenia č. 2073/2005. Vnútroštátnemu súdu prináleží posúdiť, či predmetné sankcie vo veci samej spĺňajú zásadu proporcionality uvedenú v článku 17 ods. 2 nariadenia č. 178/2002.

Podpisy